

Hvad er en Lutheraner Hvorfor kalder du dig luthersk?

Saa anser du altsaa den lutherske Kirke for den alene saliggjørende Kirke?

Det være langt fra os! Raar vi siger: „Den lutherske Kirke er Guds sande sande Kirke paa Jorden.“ saa raaler vel Modstanderne: „Det hører vi det! De vil være den alene saliggjørende Kirke, og den, der ikke tror og tænker som de, maa blive fordamt.“ Der ser man, at i Lutheranere er egne Sætters og Erkepapisters tillige; thi det hellige Skendebog paa en Sætt er, at man saaledes tiller sig aldeles ud, ligesom i gjer, og erkepapist er det, at i holder eller selv alene for at være den saliggjørende Kirke. Med saadan Tale forcoader i eder selv.

Godt skal vi da haare saadanne?

Korst vil vi bede alle, der ikke af Ondskab, men af blot Hødsenhed gjer os denne Sættelse, at de ikke kalder en overilet Toun, men hører os med Taalmodighed, indtil vi har talt ud, og saa kan de demme. Vi er langtraa saa sanallise og indskrænkede at vi skule ville loinge Vor Herres Jesu usynlige Rige sammen indenfor den lutherske Kirkes læste Grænser. Vi befiender meget mere høit og høit: Den evangelisk-lutherske Kirke er ikke den ene hellige, kristelige Kirke, udenfor hvilken ingen Frelse og Salighed er at finde, og den lutherske Kirke har heller aldrig nogenstunde sigt sig fra denne, men befiender sig høitmod til den alene. Thi denne ene hellige, kristelige Kirke paa Jorden, udenfor hvilken ingen Frelse eller Salighed er at finde, er hølge Guds Ord Samfundet af alle dem, som i Sandhed tror paa Kristus og lovedest denne Tro er helliggjorte. Men den lutherske Kirke er den alene rettroende, og derfor er den Guds sande, sande Kirke paa Jorden. Dog tilhører ikke alene de vor Kirke, der kalder sig Lutheranere, men alle rette Kristne, ja til den hører Jesu Kristi hele Tro. Den lutherske Kirke er saaledes ikke

indskrænket til dem, der fra Ungdommen af har baaret dens Navn eller senere formelig statter sig til den. Enhver som i Oprigtighed underkaster sig det hele store Guds Ord, i sit Hjerte har den sande Tro paa vor Hære Herre Jesus Kristus og befiender ham for Verden, rækker vi Broderhaanden, ogler ham for vor Trobroder, vor Broder i Kristus, ja for en Lutheraner, i hvilken Sætt han end maatte være Kallt eller hage fangen. Vi ved, at Gud kan bevare sig selvender af Færn, og saa har alle som at være slagt af Bøstetjente. Vi ved, at Guds Ord er saa kraftigt, at selv der, hvor det loder meget sparsomt, ja ophældet med mange Mennecksfordomme, hedes Guds Wort, saa at Kristus kommer til at herte saa midt blandt sine Fjender. Vi fordemmer intet Mennecke, han kalde sig an, haad han vil, men forfunder alene Guds Dem.

„Hvo som tror og bliver døbt, skal blive salig; men hvo som ikke tror, skal blive fordamt.“

Et er det naar man spørger os: Hvorraa hender man Kirken? og et andet: Hvem er Kirken? Paa det første Spørgsmaal svarer vi: Den bliver hendi paa det guddommelige Ords rene Prædiken og paa den rette Peng af Sakramenterne. Paa det andet: Kirken er Samfundet af alle Troende i deres Helhed. Den Grundfæstning har baade Luther og alle egne lutherske Værere hændet, at ikke alle de virkelige er Lutheranere, der kalder sig saaledes. De har altid lært, at mangfoldige bærer dette Navn, der blot vanderer dette og beviler ved sit fjøblige Bæsen, at de ikke er Venner af den sande Kirke, ikke Venner paa Kristi sandelige Begjeme, ikke er sande Kristne. At der paa den anden Side gives mangfoldige, der vel aldrig har kaldt sig lutherske, men som dog har været sande Kristne og derfor Lutheranere i Sand og Sandhed, har de ligesaa klar bevidnet. Den lutherske Kirke er ikke indskrænket til dem, som bærer Navnet, heller ikke til et vist Land eller en vis Tid. Ved at kalde os lutherske befiender vi os meget mere

til den sande katolske og apostoliske Kirke, hols Værte Luther har prædikeret. Saa længe der har været en rettroende Kirke paa Jorden, har ogsaa den lutherske Kirke været til. Den er, saa underlig det end loder, ligesaa gammel som Verden. Den har nemlig ingen anden Hære end den, som Patriarkerne, Profeterne og Apostlerne har annammet fra Gud og forfærdt for Verden.

Det er Navnet „Luther“ først opkommet for lidt over 200 Aar siden, men ikke Sagen, is underred betegnes. Naar man derfor saa ofte spørger: „Hvor var da den lutherske Kirke før Luther?“ Saa svarer let. *) Den var overalt, hvor der var Kristne, som af Hjertet troede paa den Herre Jesus og hans hellige Evangelium, og ikke ved Mennecksfordomme lod sig føre bort fra denne alene saliggjørende Tro, eller ialfald i Tidenes Rød tog sin Tilflugt til ham alene. Selv midt i Papadømmet har den lutherske Kirke for Luther Tid haft sine Medlemmer; thi ikke paa Navnet, men paa Verens kommer alt an i Herrens Kirke.

Alle af Skole et mit Kalligt, men at tænke det gamle fra den sandelige Hænsen, var jo Luthers Vær i Kirken.“

Men er nu de e saaledes, hvorfor vil i da, naar mange siger Navnet deraf, fremdeles holde paa det lutherske Navn.

Godt skal vi kalde os, for at gjere alle tilpas? Enhver indrammer, at en KirkesNavn ikke skal være en tom, intetsigende Titel, men virkelig Udtryk for det, som den er, nemlig hvad den tror, lærer og befiender. Naar nogen spørger os: Hvilken Tro befiender i? saa maa Navnet, under høllet vi fremtræder, give et klart og klart Svar herpaa.

*) En svarede paa et saadant Spørgsmaal: „Hvor var du Hides Ansigt, før det blev kaldet?“

Men hvorfor kalder i eder da ikke Kristne?

Hjære, det kalder vi os ogsaa. Vi holder dette Navn saa høit, at vi heller vil ofre alt end at opgive dette Navn. Vi er bleve Kristne allerede ved den hellige Taab. Dette og intet andet er vor største Trost og Ros. Men det i vor Tid ikke længer nok saaledes i Mindelighed at kalde sig en Kristen, naar man tudeligt vil befiende sin Tro. Det var en Tid, da det var nok at sige: „Jeg er Kristen.“ Dette straf til hær i de første tre Aarhundreder, naar man ret egentlig vilde befiende sit Hjertes Tro. Da kunde en saadan Væfender ofte gjere Regning paa den pinligste Martyrdom. Men hvorledes har det sig nu med dette Navn? Man nu, da Kirkenheden er splittet i tusende Sætt, nogen vide, hvad vi tror, om vi skal vilde befiende: Vi er Kristne? Vil ikke nu selv saadanne være Kristne, der forlaster Kristus, strider imod ham, ja fornægter hans evige Guddom og hans fuldkundige Forsoning? Ja, dersom alle Kristi og hans Fjender var saa ærlige, at de lige ud vilde tilstaa sit bitre Fjendskab mod den korsfælede og give Slip paa Navnet „Kristne“, da behøvede vi rigtignok intet andet Navn til at befiende vor Tro med. Men da selv Kristi Fjender smækker sig med hans Navn for at kunne æde hans Brød, saa maa enhver forstaa, at nu en Kristi Ven maa forklare sig tudeligere, dersom han ikke vil fornægte sin Frelser overfor Verden.

Egenhærligheden er ligeom et Forstørrelsesglas. Ser man fra den ene Side, saa forstærker det Alt, nemlig Fællene hos Andre; ser man fra den anden Side, saa formindsker det Alt, nemlig vore egne Sænder og Mangler.

Jesus Kristus, du er vorden Væsen, Sandheden og Livet; Og i Himlen og paa Jorden, Er ei andet Navn os givet.

Professorens Hus.

(Fort. fra fort. Nr.)

„Dun tog begge mine Hænder og saa venligt paa mig med sine milde, blaa Øine; derpaa traf hun mig pludselig hen til sig og kysede mig.“

„Ond vellygne dem, Barn, De maas ikke se saa nedstemt ud.“

„Aftenen var meget klar og kold, Stjernene skimlede vidunderlig store og klare; af og til saa man et Stjerneflod.“

„Luff, Søster!“ sagde Kandidaten, idet han paa en høflig, afbedende Maade, tog Ingeborgs Haand, „hvil naar det ikke kan være andet.“

„Den, der har udsaaede Jølejer, kan gulle, jeg ikke.“ loerede hun sagte, „hvorledes Forherre end gjør det, vil der bli noget af løgne og meget af taffe som før.“

De talte ikke mere, men holdt hinanden i Haanden; mig havde de i Fiebillet glemt. Jeg følte mig saa underlig rar, dog ikke ufatteligt. Tante Maries Ansigt og Blik holdede paa mig som en Veilignelse.

„Men Jersken Sien, De gaar bag efter, tør jeg ikke høre Dem min Krav. — Naa, det ventet os vel en ordentlig Storm hjemme, Stoffen er over al.“

„Dens Svadom gif i Cofaldelse allerede i Gangen for Professorens Indt.“

„Gode ligare det, om jeg maas svare?“

„En liden Bist, og saa bliver de borte med det samme. Forspilde min Aften, narre mig fra min gode The, og saa det uskyldige Chocoladeaffald. Ja, ja, De kan stole paa, at det bliver sidste Gang, jeg tilbyder mig at erstatte en saa bekvemlig ung Dame.“

„Dens Brede var dog mere kommiss forestilt end virkelig. Egentlig mente han: „Vilde Staffet, jeg har ondt af dig.“

Fjerde Kapitel.

„Fra den Dag af besøgte vore Naboer os oftere. Ingeborg havde lidt Sult med; Kandidaten læste under liden høit en ny Bog, og Professorenen bragte os selv af og til udsøgte Kravter fra Haven.“

„Egentlig har jeg godt af Fru Storskes Omgang“ sagde han, „jeg har før været saa uret paa Kennelstene og havt det saa travelt med at stånde paa dem, men naar jeg hører hende, bliver jeg arperlig og faar ordentlig Lust til at tage deres Parti. Det gamle guldne Ord bliver saa levende hos mig, at den der har travelt med andres Anliggender, altid, ja

altid uden Undtagelse, forsjømmer sine egne. Hvad tænker Du, Annd? Du ser mig saa spekulativ ud.“

„Jeg tænker, at det er en Grundfortsættelse paa dine Klager, Fader, og paa hendes.“

„Hvilken Forskjel? lad høre.“

„Dun mener sig forurettet, du mener Forherre forurettet; hun bryder sig ikke om Kennelstene, du elsker dem; du hader og forfølger det Onde i din egen Natur, som i andres; hun pleier sine Feil og Kjæler for dem, hvor stammelig tyraniserer hun ikke sine Ungkøster. — Hun saa ganske oprørt ud.“

Tante Marie kom ogsaa en og anden Gang ind til os med Sufferstol, og altid bragte hun en fredelig, hyggelig Stemmning med.

„Staffets gamle Hone.“ hviskede hun en Dag, „hvor det dog maas være tungt at have et saa uretligt og usjovant Slad. Paa Bunden af al den uskyldighed ligger dog vist en hemmelig Misgjæstelse med hendes eget Sjæl, tror De ikke? Ud vi kunne lyse lidt op for hende.“

Medens hun talte var det ordentlig som om der sprang en liden Gnist af Veilignelse og Overbærenhed fra hendes hørlige Øjerte over i mit.

„Fru Marie sølte sig meget iøjnret af denne Comædiesind; det var Jøll med Udtagelse, indrømmende hun. Rigtig kensjovfulde var de ikke; Professorenen havde afskaffet at udfølge Dødsstrafinduer og Vister om alle Dørene. Hun sagde, at det ikke traf, som om hun havde nogen Ide om hendes Uskyldighed.“

„Den hurtige Maade, hvorpaa hun kommer ind af en Dør, holder jeg heller ikke af.“ loede hun. „Hun færter sig frem og vifter, saa jeg naar Sine og kommer til at nuse. Min Hælder er i det hele taget blevet loogere; den Doktor er nu ogsaa saa beundret. Diet og Motion anbefaler hun, og jeg trænger netop stærke Midler og No; det anstrenger mig jo bare at gaa over Gulvet — Ja, ja, man finder vel nok paa Noad.“

„Raaet bestod i at afskedige Vogen og antage en Sufferdoktor; de smaa mystiske Angler havde en oplysende Virkning paa Fru Storskes Humeur og Besindende.“

„Er du ikke snart fæd af det, Ida? Spurgte min Broder mig en Dag, idet jeg fulgte ham ud.“

„Na nei, det gaar ret godt.“

„Og du længes her ikke efter os? Over sin Smag! — Færvel Søster.“

Der var noget i denne Bemærkning og i Tønen, hvori — denne blev fremset, der bedrøvede mig dybt. Jeg blev staaende i Døren og se efter ham, men han vendte sig ikke om, som han dog ellers pleiede.

„Det bløser tungt og er saa koldt, kom endelig ind.“ Ingeborg traf mig mildt ind ad Døren. „Har De ikke Lust til at besøge vor gamle Pigeovenpaa? — aa, Annd,“ hun stak Hovedet ind i Døgligheden, „aaa ind til Fru Marie og holdt hende med Zeiflab et Veiblik.“

„Med stor Fornøielse.“

„Jersken Ida skal op til Kiste, det er ogsaa paa hvi Tid, maas jeg lige. Tør jeg tillade mig at spørge, hvem den Herre var. De fulgte ud?“

„Det var min Broder.“

„Saa, har De en Broder.“ sagde Ingeborg fornøjet og hjerteligt, idet hun løb ned ad Trappen. „Der er Jernmede, Kiste,“ forsatte hun, efter at have aabnet Døren lige for, „Jersken Sien vil hille paa dig.“

Gamle Kiste sad paa et reu, som et pillek Vag i en stor Skurketal med Hædderne paa en hvi Stammel. Den vilde Sindrals, der austrandjede det lave Vindue, minde som Furvar i Sollejet. Jlden indtræde lystig i den lille Staffelov; Berndolmerabret dillede og dillede; det var en rigtig lun, hyggelig Rede. Emma havde Blade i en Krog paa Vistetrappet; hun maasaffede med en halvpaaflædt Duffe. Den gamle Pige hvede den sidste Sting paa en stæfelig Garneringsjole til den; en braget Paairgjælle, med Svæll og Vaag, stod foran hende; Arbeidet var læstet til en liden Benfrue med Alseleovude.

„Saa Jerskenen vilde umage sig herom, og jeg kan ikke en Gang rejse mig, nei, om jeg kan. Det gaar kun daarligt med Hælderens, og nu stunder Vinteren til. — Det er ellers et vellygnet Veir idag; heroppe kan man se langt, lige til Skottet; jo flere Blade der falder af Trærne, jo mere kommer det frem. — Der, mit Barn, nu er Kjølen færdig.“

Dun tog et stort uldent Striffetst, og sagde, idet hun saa efter Ingeborg, der gik ud af Stuen:

„Det er ikke godt, at være til Værde for andre, lille Jersken. Se nu hjælper de sig med det Barn til Pige, og Jersken Ingeborg maas selv gøre haade det ene og det andet, og postet som en Dame bliver jeg ovenifaldet. Mangen Gang er det mig rigtig tungt, men saa tænker jeg igjen — det kan komme saa underlig over en, — at det er en Stimmorliggjærning, de gjør mod mig, Staffet, og at Forherre ser det og lægne det, og saa tør man vel ikke bestyde dem. Saa er De den unge Pige dermede; var Jersken er saa glad ved Dem; hun havde det nu ogsaa saa ensomt før.“

Vidt efter kom Ingeborg igjen med en hel Pølse hoide striffede Udjager.

„Det falder man Haandstid,“ sag-

de hun, „se blot hvor jevnt, som vedet; vi kunne ikke klare os uden Kiste. De kunde blot vide, hvordan hun kan stoppe og lappe. Det gaar næsten under Begrebet Annd. Ja, nu maas vi vel gaa, men De ser nok herop en og anden Gang?“

Om Eftermiddagen besøgte jeg Tante Bertha. Hun saa ganske besynderlig ud, da jeg kom ind; Haanden dirrede, og der var et angsteligt Ansigt i hendes eller saa rolige Ansigt. Medens hun talte om ligegyldige Ting, holdede det alvorlige Blik ogsaa ganske iagttagende paa mig; det var som et Spørgsmaal i Blikket. Hun vidste bestemt i hvis Hus jeg boede, og ligede efter at høre et eneste Ord om Patteren. Al, desværre, jeg vidste jo intet!

„Ida, se Jersken Bistef strengt, idet hun fulgte mig gennem Salen, jeg vil rade dig til ikke at søge Omgang med Professor Svanes; der er ikke noget ved den Familie. Hvorfor skulde J ogsaa bo der? som om der ikke var andre lige saa gode Veiligheder.“

Rede i Vorten stod Tjeneren og hviskede med sin osmaalet lidt dunne Stemme: „Ved De om hun lever?“

„Svogerens har ingensomhelst Underretning faaet.“

Hun suffede og rystede høitidelig og bedrøvet paa sit kaldede Hoved.

Søndagen efter lod Ingeborg mig ind til Jersken; hun havde faaet Berceberne indtræde til Vinterdrag; Tante Marie kom; der skulde være som en liden Fest.

Døgligheden saa meget hyggelig ud med Gulstørpe, røde Gardiner og en hel Rod Quajntglas i høit Vindue. Professorenen sad vel tilmode med opløst Ansigt og Vibe i Munden i sin Værnestol; lille Emma holdt Gavn for sin Tante Marie og Ingeborg kysede med det jerske Chocoladebord; Kandidaten saa henad Veien.

„Annd falder i Tanker,“ sa Søsteren leende. — „han kan hørken høre eller se. — Det er vist den nye, morsomme, letfattede Grammatik, han vil skrive til sine Gutter, der sidder ham i Hovedet.“

„Du tager fejl, Ingeborg, jeg er aldeles ikke adlyrdt, værtimod, med største Courtoisighed iagttager jeg en ensom Vandringsmand, der nærmer sig Huset mere og mere med vægtige Trin. Jeg tror — ja, nu ved jeg hvem det er. — Det er Jøhnsen.“

„Dun komme da ikke herind, vil jeg haabe,“ irede Professorenen, „ja, ganske vist, det er han. — Det er jo din Ven, Annd. Du har fra først af ført ham ind i Huset, du maas tage dig af ham. Gaa med ham op paa dit Berelle og —“

Hans Ordstrøm blev afbrudt ved

den Fremmedes Indtræden i Herrelset. Det var en høj, mandig, rullig, selvsøgende Skikkelse med et godt og paa engang fløjt og trohjertet Ansigt. Hans Haar var meget lyst, Niffet stort og fast. Nagen bred, Trinene lidt tunge. Han hilste venligt, og lod sig selv ikke anfægte af den temmelig høje Modtagelse. Med stor Ro traf han en liden Bøg frem af Bruskommen og rakte Professore. Den var tilholdigvis kommet i hans Hænder, lagde han, og han havde tænkt, at den muligens kunde interessere. Hans Stemme havde noget godmodigt og hjerteligt — den islandiske Accent lod ingenlunde ubehagelig.

Professoren saa først paa Bogen og saa paa Overbringeren; et Dieblit tror jeg næsten han havde tænkt paa at tilbagegive Omærksenheden, men saa opdagede den unge Islænder Pladsene, og Artillejen blev for stor.

„Tak, tør jeg laane den? jeg har længe ønsket mig den og anstillet mange Efterpørgsler, haade her og i Udlandet, for at faa den, men altid forgæves. — Jeg takker Dem.“

En Føntse indtraadte, der hentes at sige til den Fremmede: nu kan De gjerne gaa. Han blev imidlertid rolig staaende; Jørgen bød ham tage Plads. Jørgen lod ganske stille ved hendes Side; jeg vovede ikke at se paa hende. Blidelig afbrød Lili Emma den trøstende Tausched.

„Na nei, Tante Marie,“ sagde hun idet hun utaalmodig lod frem og tilbage, saa langt Cornuden rakte, „Nis hellere stunden over, det er saa svedeligt!“

„Jeg holder mest af at løse med Lempe.“ lode det milde Svær, „men du træffer det ogsaa mere og mere sammen, naar du saadan springer om — utaalmodige Barn.“

„Tør jeg?“ Islænderen nærmende sig roligt, „undertiden har jeg gjort det for min Moder. Jo mere indfåret stunden er, jo mere søger og interesserer det mig, jo mindre vil jeg give jact. Det fornødne Quantum Taalmodighed tror jeg mig i Besiddelse af.“

Han tog Plads og bejaa stunden usle, før han begyndte at løse den. Som han lod der var han en fortrinlig Typus paa en belladig Udholdenhed. Vi stirrede alle paa ham; det var, som om der saa langt mere bag dette, end den stakkels Ende Gaen.

„Se nu,“ han rejste sig ganske rolig op, „nu er det alt i Orden. — „Tør jeg,“ tilføjede han, „se op til den gamle Pige med det daarlige Ben? jeg har tænkt over hendes Svøben og udfundet et Middel, der forhaabentlig vil lindre og, lidt efter lidt fordele Dødet.“

Han var ogsaa Væge, og det passede han ogsaa bestemt til, det var noget saa Tillidsindgydende i hans Mil og hans Besen.

Da de to unge Døttre var gaaede, udrød Tante Marie: „Han er et rigtig sjeldent godt Menneske!“

„Gode Venner du til ham, min store Svigerinde, om jeg tør svøge.“

„Han kommer ikke saa sjelden til mig.“

Over hun dog havde en ugværlig, uafhængig Kine.

„Na, saa det gjør han,“ Professorens saa opbragt ud, „Det vilde jo være meget smigrende, dersom han som for din Skuld, rimer du kun et Redskab —“

„Gættelig finder jeg det mere smigrende at han kommer for sin egen Skuld,“ hun saa ham ufortrødet ind i hans brede Fine. „Og hvad det angaar at være et rigtig godt Redskab, der kan tjene mange.“

„Høder,“ begyndte Jørgen nu ganske sagte, idet hun lagde sin Haand paa hans Kammetol, „ved du noget andet ved ham?“

Hun bløfede da hun gjorde dette Svørgemaal, men hendes store Fine løste dog af Lillid til den unge Mand's Værdighed og Jørgens Sanddrubed. Professorens betænkte sig temmelig længe før han svarede:

„Nei, jeg har især mig mange Steder i det Sulle, et nederværgtfuldt Sulle i Stunden, at høre andet, men har kun hørt godt. Dog,“ tilføjede han i en meget opvænt Tone, idet han holdt den lille Bøg hen imod sin Svigerinde, „hvad falder du dem, min gode Marie, det er og bliver dog et stort Klug.“

„Kul muligt, men hvem tør kalde den første Sten? jeg kuffer en ung Mand som —“

„Na, lad det nu være godt, der er det!“

Trøsten suagede under den unge Væges Trin; et Dieblit efter nabudens Dørm.

„Bent er i Bedring,“ sagde hun, „jeg har nu ordlaaret et Rettsvælsag og venter de bedste Resultater.“

„Saa der er vistelig indtraadt Bedring, det glæder mig. — Skjøn Chocoladen, Jørgen, jeg kan ikke vente længere!“

Tante Marie gjorde Tran til Islænderen, at han ogsaa skulde tage Plads ved Bordet.

„Har De mulig hørt fra Deres Moder?“ hængte hun venligt.

„For en Hærs Tid siden af jeg Væge med hendes Portret. Der har været en overvejelde Forsaarl paa Gaarden og laget hende et, som hun sidder i sin egen Stue. Ser er det.“

Tante Marie saa lidt paa det og

rakte det saa til Professore, der betragtede det opmærksomt en Tid lang.

„Det er smukt og overordentlig karakteristisk Billede,“ sagde han endelig, og hans Stemme lod ganske bevæget. „Deres Moder længes venter og haaber; man ser det paa Stillingen og Ansigtets Udtryk, og man ser tillige, at hun har Villikraft og Taalmodighed til at holde ud. Naar vender De tilbage til hende?“

Professorens rakte Billedet over til Jørgen og Sønnen.

„Om Gud vil til Forsaarl, 3 Vinter tager jeg min Doktorgrad. Gættelig er det Moders Skuld, at jeg blev Væge; hun har indøjet mig dertil, om jeg tør udtruffe mig jaaledes, fra jeg var ganske liden. Mine Forældre havde 7 Børn, men de 6 døde paa en Gang af en smittet Svær. Ser Vægen kommen i Tide, kunde de, efter al Rimelighed, have været reddede; han boede imidlertid længe, længe bort, og de fleste Seie gjorde Affanden endnu længere. Da han endelig kom var det for sent; hun et af Børnene, den mindste Gut, behøvede Livet og Moder lovede Vorherre, at han vilde opdrage ham til en Hæder for hans Medmennesker. Fra min tidligste Barndom rettede hun mine Tanker herpaa, og nu føler jeg indeligt, at det er mit Skuld. — Staffelt gamle Moder! Sønnen kan dog aldrig erstatte Datteren, den hjælpelomme, hjælpeløse Datter. Hun sturer nu ene Svørgemiet paa den store, efter vore Vægeber frugtbare Gaard, jeg har arvet efter min Forfædre. Der er deilig deroppe! Mennesket føler sig saa lidet og løstes dog i den storartede Natur.“

(Fort.)

Hvad Luther har at sige til Forældre.

Under den store Mangel paa Prester i vort Samfund kan det være godt at høre, hvad Luther har at sige til Forældre om at ofre Sønnen, der har de rette Evner og et fromt Sind, til Prestegjerningen.

Luther siger i en Prædiken: Du kan af Gierret frude dig og være glad, naar du finder, at du er udvalgt af Gud til med dit Gode og dit Arbejde at opdrage en Søn, der bliver en from kristelig Prest eller Skolemeister, og du derved har opdraget en Tjener for Gud selv, ja en Guds Engel, en ret Pisker for Gud, en Konge og Kærlig i Guds Rige, en Ræder for Guds Folk, et Værk for Herrens, og hvem vil og kan nævne al den Herre og Død, som en ret Prest og Væger har for Gud? Der findes ikke en mere dyrebar Skat eller en ædlere Ting paa Jorden og i dette Liv end en ret Tro Prest og Skole-

lærer. Siga derfor selv efter; hvad skulle det være Prædikenbede gøre, vistelig ogsaa din Søn, som tro Forvalter et saadant Embede, saafra at saa mange Sjæl; ved ham bliver underbiste, omvendte, bakte og bragte til Kristus og saliggjorte og forløste fra Sønd, Død, Dævel og Helvede, ved ham kommer til evig Retfærdighed, til det evige Liv og Himlen, saa at Daniel med rette siger (Dan. 12, 3), at de, som lærer andre, skal skikke som Himmelhøvelingen, og de, der lærer mange til Retfærdighed, som Stjernerne evindeligt og altid. Thi Guds Ord og Embede ma, hvor det gaar ret til, uden Afslætte gjøre store Ting og idel Undergjørelser for Gud, saafra at sværke Døde, uddrive Dævel, gjøre Blinde seende, døde hørende, svedalste rene, stumme talende og gjære, at halve gaar. Det det ikke ser legentlig, saa ser det dog sandelig i Sjælen, hvilket er meget større. Vigelom Kristus siger Joh. 14, 12: „Og der tror paa mig, han skal og gjøre de Gjæringer, som jeg gjør, og han skal gjøre større end disse.“ Men en trævede gjære saadant imod enkelte Personer, hvor meget mere vil en offentlig Prædikan gjøre saadant i og imod en hel Dø? Han gjør det ikke som Menneske, men som Guds Embede, som af Gud er ansætt dertil, gjøre det, og Guds Ord, som han lærer; thi han er jo et Redskab dertil. Gjør han nu i sandelig Gudsøende saadant større Gjæringer og Hæder, saa følger deraf, at han ogsaa gjør det legentlig, eller er Begyndelsen og Kærligen dertil. Thi hvoraf kommer det, at de Kristus paa den øverste Dag skal opstaa fra de Døde, at alle døde, blinde, halve og horkensomhelst plage paa Vægen ma alene blive skonne og sunde, men ogsaa blive klare og skikke som Solen, som Kristus siger? Vigelom Paulus siger Rom. 8, 11, at Gud skal sværke vore dødelige Væger „ved den And, som bor i eder,“ Oven hjælper os Menneskene til saadan Tro og til Begyndelsen af den legentlige Opstandelse uden Prædikenbedet og Guds Ord, som hans Søn lærer? Er det ikke en uendelig større og herligere Gjærning og Hæder, end at han legentlig her i Uden opvakte døde til dette Liv, eller hjalp blinde, døde, stumme, svedalste i Verden og i denne forjængelige Tilstand? Naar du var vis paa, at din Søn skulde udvære en af disse Gjæringer med et evigt Menneske, nemlig at han skulde gjøre sin en blind seende, opvække en død, udvise en Sjæl fra Dævelen, redde et Menneske fra Helvede eller gjøre en af disse Ting, skulde du da ikke vilig og

(Fort. på sid. 8.)

Pacific Herald

Skriftlig Ugeblad udgivet af Pacific Lutheran University Association

Entered as second-class matter November 6, 1908, at the post office at Tacoma, Wash., under the Act of March 3, 1879.

Redaktør: Pastor O. J. Ordal. 912 So. 17th St., Tacoma, Wash. Phone Main 4270.

Alt vedrørende Redaktionen af Pacific Herald maas heretter sendes til Pastor O. J. Ordal.

Bladet koster

For Aaret \$ 75
For Aaret til Canada. 1.00
For Aaret til Norge. 1.00

Adresse: Parkland, Washington.

Betaling for Bladet bedes sendt til Pacific Herald, Parkland, Wash.

Koheder til Herald maas sendes saa tidlig i Ugen at de rækker hertil senest Tirsdag. Koheder som kommer senere kan ikke komme i Bladet den Uge.

Derfor Abonnenterne ikke faar Bladet regelmæssig, og derfor ikke Totaen paa Adresselappen er forrest bedes de underrette os, saa at vi kan rette derpaa.

Abonnenter maas vente to Uger paa

Adressforandring.
Skiftning paa den nye Pap og Vejledning om at skaffe Bladet.

Vi glædes tager det to Uger længere en nu Abonnent saa saa Bladet.

Naar Adressforandring forlanges behøvs at angives ogsaa den gamle Adresse.

For at undgaa Misforstaaelse og Forvirring bedes Abonnenterne venligt om at indsende sin Kontingents i Forskab

Alle Dagsblade bedes venligt om at sende Bladene til 912 So. 17th St., Tacoma, Wash.

Alle Koheder bør sendes til Pacific Herald, care of Puget Sound Posten, Tacoma, Wash.

Venlige Ord.

En Kvinde skriver til os: Da jeg ser, at de trænger penge, vil jeg sende Betaling for Bladet. Det er betalt til Juni 1911. Det kommer ikke i mit Navn, men —, her gives Navnet paa en ældre Kvinde. Jeg til Pacific Herald for at interessere Bedkommende i god Værdning. Og saa vil jeg sende Bladet til min

Barndoms Vejledere i Norge. Tak for Opmuntringen, haade de venlige Ord og Bønner.

En af vore Breve sender os ogsaa opmuntrende Ord.

Men ikke at indsende Kontingenten for Herald. Den gamle Pap vil vilse til hvilken Dags Bladet er betalt. Saa nye Abonnenter. Redline Benner om at tage Herald for et Aar. Det vilde være en pen Julegave, at sende Pacific Herald et Aar. Det vilde være en Gave, der vilde glæde Bedkommende hver Uge. Har du Benner eller Skrivning i Norge skal vi med Glæde bestyge din Hilsen ved at jatte dit Navn og Navnet paa den du sender Bladet til. Det vilde være en pen Julegave og en stærkkommen Hilsen.

Til Overvejelse.

Paa Luthers Tid maatte engang hans Landsherre Karl Gustaf Johan Fredrik af Solfen (stammen med Landgren Filip af Hessen føre strid med Hertugen af Brunsvig-Wolfenbuttel, den modværdige Turan og Lutherannernes Dødsfiende Henrik den Nagre. Følgen var, at han blev slagen og taget til fange. I Anledning af dette udgav Luther paa Opfordring af Skrift, hvori der staar følgende: som ogsaa vi kunne have Gavn af at overveie. Luther skrev dette i Aaret 1545, altsaa ikke længe forud for sin Død. Hans Ord ere disse:

Altsaa har Gud ogsaa givet os Zeier over Forvandsnæmet og dets skammisforer, men hverken paa Grund af vor Sædse eller vor Fromhed. Thi der er det værre paa vor Side demmelige Papister, som er os af Hjertet ugunstige og med stor Maaledighed og Sorg har set og endnu ser denne Zeier. Ulykkelig der ogsaa er mange blandt vore, som skændigen foragter Guds Ord og vilser sig uforsømmelige nok. Saa er ogsaa Gierlighed og Rager en Rigtig led, herlig og stor Gud, da man hører, at naar selv Gyrdet og andre Smaafolk (for ikke at tale om de store Ragerfarle) har en Sum penge, 50 eller 100 Gulden, saa forer de stur til at hveltere dermed, hager og tager 15 til 20 Floriner i Gevinst; for ikke at tale om alt, hvad der slages over Gaandværelse og almindelige Arbejdere, over Kæbber og Lænselssolk, Borger og Bønder osv., hvor man fast luter andet ser, end at Zelvraadighed og trods er steget til det højeste med at forfordelse, udpine, slaa og skade, staa, kaffe, løse og bebruge, saa det vel er at undres over, at Jorden endnu hører os. Ja, ja,

get jeg, vi har viselig ikke bortjent, at Gud for vor Næstfærdigheds Stald har givet os denne Zeier og hidtil har midt os saa mange Vejledninger og taget os i sin Baretagt mod Djævelen og hans Tilhængere.

En Jorde har vi, den afgjør Sagen, nemlig vi har Guds Ord helligt, purt og rent ved hans Delligaand, saa at der i Væren viselig hverken er Vagn, Falskhed eller Mjanderi. Og dersom vort Liv og vor Gjerning var saa hellig, purt og ren, ikke som Ordet (thi det er ikke muligt), men saa vel og saavidt, det skulde og kunde være, da vilde og kunde vi vel gjøre Delveder for Djævelen og Berden for Lyfen og Paven saa hebl eller saa foldt og trangt, som vi vilde. Dog, som Gud siger hos Elias (55, 11.): Mit Ord, som gaar ud af min Mund, skal ikke vende tomt tilbage til mig, men det skal gjøre, hvad jeg behøver, og lyffelig udføre, hvad jeg sender det til. Derfor maas der blandt os dog være nogle rette fremme, hellige Guds Pæra og rette skriftne, hvor saa de end er; ellers maatte jo Guds Ord være forjættedes blandt os, hvilket er umuligt. Derfor maas ogsaa det være vist, at den Helligaand er hos os, som lærer og bevarer sit Ord rent og demaader os med den rette fristelige Tro og pryder os med andre Gaver. Denne Tro kan ikke være uden Frugter og gode Gjærninger, som skriftne siger (Joh. 15, 5.): 'Hos, som bliver i mig, og jeg i ham, han bærer meget Frugt.' Særlig er Troen ikke uden Bønnen eller Jædervor, hvorefter den fremmaar alt, som Herren siger (Joh. 15, 7): 'Derfor J bliver i mig, og mine Ord bliver i eder, da beder om, hvad som helst J vil, og det skal vederfares eder.' Og Mark. (9, 21.): 'Alle Ting ere mulige for dem, som tror.' Men hvor Væren er uren og falsk, der kan Troen hverken være ret eller ren. Hvor Troen ikke er ret, der kan der ingen gode Frugter eller gode Gjærninger være, de saa glimre, som de ville, efterom Herren siger (Mat. 12, 33.) 'Vader enten Træet være godt, og dets Frugt god, eller lader Træet være raaddent og dets Frugt raadden; thi Træet kien-des fra Frugten;' og (Mat. 7, 17): 'Saaledes bærer hvert godt Træ gode Frugter, men et raaddent Træ bærer onde Frugter.' Saaledes bærer alt paa Væren; hvor den er ret, der er ogsaa alting ret, det være Tro, Va, Videlse, gode og onde Dage, at æde, driffe, hungre, tørste, sove, vaage, gaa, staa osv. Men hvor Væren ikke er ret, der er alting forjættedes, alt fortabt, og alt aldeles fordoant.' (Veip), udg. 21, 320.)

W. Fr. Wieje.

Fra Vort Virkefelt.

Tacoma, Wash.

Gudstjeneste Søndag Aften 11 paa Engelsk og Aften 8 paa Norsk i Vor Frelses Kirke, So. 3 og 17. Streets.

Stiftens Kvindeforening havde Lørdag Eftermiddag og Aften en vellykket og kongelig Jæst i Kapellet. Særlig bør nævnes, at om Aftenen sang Mrs. Euan Dastla og Mrs. Berg deklamerte. Kvindeforeningen hente en pen Sum.

Sidste Søndag leiredes Missionsfelt i Vor Frelses Kirke. Stedets Præst prædikede. Ofte optoges til den Jæde Mission.

Concordias Aften.

Pastor Bergren holder Jæredrag i Vor Frelses Kirke So. 3 og 17. Streets den 21. November Aften 8 Aften.

Hans Tema er:

Det nye Norge, som jeg saa det i Sommer.

Den viser 170 udmerkede Billeder af Norges Natur, Bæst og Folk i. G. Aasild Amundsen, "Armen", "Hjæl" s. 1, 2.

Dette Jæredrag er virkelig værdt at høre. Pastor Bergren er en ualmindelig interessant Føllestøler og Jæredragsholder. Den vil give os et sandt og godt Billede af Norge. Den har holdt dette Jæredrag for The National Geographic Society in Washington, D. C., ligeledes i Boston, New York, Chicago og Seattle. Alle Nordmænd bør benytte Anledningen til at høre Jæredraget og se de vakre Billeder. Afgang kun 25 Cents. Jæredraget holdes paa Norsk.

Madame Merz's Koncert. Den 19. November, Onsdag Aften Aften 8 vil Madame Merz, assisteret af udmerkede musikalske Kunstere her i Byen give en koncert i The First Christian Church, So. 4 og 6th Ave., til Indtægt for Børnehjemmet i Parkland. Alle Indtægter ved Koncerten gives til Børnehjemmet. Afgang 50c. Støt det værdværdige Børnehjemmet og hjælp Børnehjemmet derved.

Silvana, Wash.

Mrs. Berge Lee, sødt Ellen Aronson, døde den 5te Nov. i sin Fatters Hjem, Mrs. Wagners, i Stanswood. Hun har i de sidste Aar indtil for nogle Uger siden opholdt sig hos sin Søn John Lee nær Korutan. Den

gamle Mor som blev 66 Aar 6 Maaneder fik det bedste Pas hos sine Børn indtil sit sidste. Mes. Berge Lee var født i Hadeland, Norge, og kom som to Aars gammelt Barn til Amerika. Hendes Forældre bosatte sig først i Winnebief Co., Iowa. Siden flyttede hun efter selv at faa sin egen Familie til Ottertall Co., Minn., hvor hun og Familie opholdt sig i ni Aar. De opholdt sig ogsaa i Clay Co., Minn., i nogle Aar indtil de i 1886 flyttede vestover til Tacoma, Wash. Hun og Familie kom til Stanwood i 1891, og har siden den Tid levet i Sillaguamish Dalen nr Norman. Hun var i sin Tid Medlem af Zions Kvindeforening og var saa lange Aar for det et meget aktivt Medlem. Hendes Mand døde for fire Aar siden. Hire Børn lever forat sørge over sin Moders Fortgang. Hire af hendes Børn er gaaret før hende ind i Soligheden. Tre af disse døde som smaa Børn. Den fjerde, Clara, døde som voksen den 5. Jan. 1905. Vi har det Haab om hende at hun itide fandt den Frelse som Gud har beredt for alle Mennesker. Sørgegudsotjenesten holdtes i Sønens John Lees Hjem Fredag den 7de Nov. Hendes Legeme blev stedt til Hvile paa Fort Susan Græsplads.

Søndag den 9de Nov. var Høstidag for Zions Menighed i Silvana. Menighedens tidligere Prest, Pastor S. W. Tjernagel, prædikede for os. Det var Missionsfest og Offer optoges til Indremissionen. Prædikan-ten var som sin Tert den 22de Salme. Længe vil vi erindre de kraftige Formaningens og Opnæringens Guds Ord som vi ved denne Anledning hørte. Offeret beløb sig til \$31.55. Samme Aften mødte Ungdomsforeningen og Pastor Tjernagel holdt et udmerket intere-sant og lærerigt Foredrag om Afrika, vor Mission, og nogle af hans Erfaringer deroppe. Dette Foredrag vil uden Tvivl vække større Interesse for Missionen deroppe hvorjombest det bliver holdt. Det var ogsaa en stor Fornøjelse for os alle at faa se og tale med Tjernagels Familie som ogsaa var tilstede den Dag. Vi er alle glade og taknemlige for al den Betsigelse som denne Familie som Redskab i Guds Haand, har bragt de mange Esklaver og andre i Afrika. Naar Høstens Herre som selv uddriver sine Arbejdere ogsaa vellykkede denne Familie paa Rejse til Californien og paa den nye Vestkyst hvor de er kaldte til at gjøre Indsamling. Tak for alt hvad I har gjort for alle i Puget Sound Kredde.

Ved en Forsømmelse blev ikke

meldt i Pacific Herald om Jakob Præsthus som døde her i Silvana den 1ste Juli i Sommer. Han var født i Vos, Norge, 27de Juli, 1841. Han blev gift i Norge og sluttede med sin Hustru til Amerika i 1867. Han opholdt sig i Chicago i nogle Maanedere og reiste saa til Winnebief Co., Iowa, i samme Aar og bosatte sig nær Sigblaudville. I 1874 døde hans Hustru. I Aaret 1877 kom han til Washington og tog sig Vand paa preemption en Mile Vej fra hvor Silvana nu er. Nu blev gamle Jakob som var saa vel kendt i Kabbologet lagt til Hvile den 3die Juli udenfor Zions Kirke, hvor han saa ofte kom for at finde Høde for sin Sjæl. Han har i de senere Aar opholdt sig hos sin Præsten John Præsthus hvor han paa sine gamle Dage fik den skønneste og bedste Pleie.

S. E. V.

Zions Kvindeforening mødte den 7de Nov. hos Mrs. Randi Larsen i hendes Hjem. Bartender, Mrs. K. Larsen og Mrs. J. V. Sveve.

Zions Menigheds Ungdomsforening holder en Udstilling i Peoples Union Hall, Silvana, Takfjellesaften den 27de Nov. Pastor Rorgaard fra Everett holder Foredrag paa Engelsk. Ved Siden af dette bliver der ogsaa Musik og Sang o. s. v. Forfejlninger forberedes efter Programmet. Adgangspris er 25c. Halvdelen af Indtægterne gaar til Missionen, det fælles Maaal som Puget Sound Ungdomsforbund arbejder for. Kom alle og opnæmte Ungdommen i sit Missionsarbejde.

Stanwood, Wash.

Vi har hørt en Kælle Samtale med her i Staldet i det sidste. I Comans Menighed var Emnet Kol. 3: 16, "Vader Kristi Ord er rigelig iblandt eder." I Stanwood holdtes to Dages Møde, en Dag i den Forenede Kirke, den anden i Synodens. Flere Præster fra begge Samfund mødte op. Samtaleemnet var Joh. 3: 16. Endelig havde vi Møde i Missionskapellet i Florence. Der samtalede om Matt. 5: 16, "Lad eders Lys skine for Menneskene at de maa se eders gode Gjerninger og ære eders Fader som er i Himmelen." — Ved Mødets Slutning holdt Pastor Tjernagel en Tale om Esklaverne og vor Mission blandt dem. Disse var hyggelige Møder. Mangt et godt Ord faldt. Naatte alt tjene til Guds Ære og Sjæles Vel.

Kirkeforet i Freborn Kirke har gjort gode Fremskridt under Walberg

Hansons Ledelse. Dette Aar vil synge i Milltown Kirke ved Gudsotjenesten Nov. 16, kl. 2:30 Eftermiddag.

Til Missionsmissionen sender vi idag \$13, fra Stanwood Ungdomsforening og kollekt under Samtaleemnet i Florence.

Pastor Bergesen prædiker i Stanwood og Comans Kirker Takfjellesdagen.

En Bibelforsører fra det amerikanske Bibelforselskab har solgt 115 Bibler i dette Præstefald. Der holdtes 3 Møder hvor han ved Hjælp af Udbilleder viste hvorledes Bibelen udbredes i fremmede Lande. Han kunde skaffe norske og engelske Bibler til en utrolig lav Pris.

Adressen er nu 721 Nesler Way, Seattle, og de som vil anskaffe sig Bibler bør gaa did.

Seattle (Ballard).

Tak udtales herved til Past. Eger og alle, som betjente Menigheden under Prestens Fræver. Alt gik godt, og alle synes tilfreds.

Menigheden tilsteente enstemmig Synodens Majoritets Indstilling i Foreningsagen: at Komiteens Mandat udvides til at omfatte den praktiske Ordning af Samfundenes Forhold til hverandre efterat nu Værenighed er opnaadd.

Past. Bergesen anmodedes af Menigheden om at holde Foredrag om sin Norge-reise. Tanten er da at holde det i Jusell Hall, Hjernet af 22de Ave. og 57de Gate, Onsdag den 19de kl. 8:15. Paa Komiteen er Louis Anderson og Abraham Dornick. Temaet er: "Det nye Norge, som jeg saa det sommer."

Bibeltimer til Udlægning af Skriften og Stortelse af det aandelige Liv er en stor Betsigelse for alle, som vil være Guds Børn. Vi har dit Bibeltimer for, og Menigheden besluttet enstemmig at opta dem igjen paa de Onsdag Aftener, da der ikke er Kvindeforeningsmøte om Eftermiddagen. Altsaa heranden Onsdag, alle, som har Velt til at samles om Guds Ord, er velkomne.

Takfjellesdagen holder Menighederne af Den Forenede Kirke og Synoden som ifjor fælles Gudsotjeneste kl. 8:15 Aften. Komiteen — Præsterne samt Mr. Segdal og Mr. Dornick — besluttede, at ved saadanne fælles Møder skulde den indbudte Menigheds Prest holde Hovedtalen

og den indbyggende Menigheds Aar udføre Sangen. Kollekten deles, og hver Menighed bestemmer over sin Andels Anvendelse. Prestentens og Guvernerens Proklamationer oplæses. Vegge Sprog anvendes. Kom nu alle, som synes de har noget at sække Gud for. Indred eder saa med Fjeltmaaltid og Gæster, at I ikke forbindres fra at være med i Menighedsens Tak.

Prestekollet har glædet sig meget ved at finde alt i sin god Skerme ved sin Hjemkomst. Vaade Hjem og Kirke var i god Orden. Kirken var overfyldt ved første Gudsotjeneste. Søndagskolen talte 130 Tilstedeværende. Ved Menighedsrådet var mange mødt frem, og Mr. Dornick udtalte Menighedens Velkommen til Presten. I det talrige Kvindeforeningsmøde (r. 60 voksne) udtalte Prestenten, Mrs. Anderson, at Velkommenstord til Prestefamilien, "Guild" overrasket Prestefruen med en Masse Sultrettskruffer. Aaret tæller nu ca. 30 Stemmer. Saa staar det tilbage at faa Ungdomsforeningen igang, og herved indbygdes da alle de unge som vil bygge sig med os i Vinter, til at møde Torsdag den 20de. Alle Ufemødre begynder kl. 8:15, naar ikke anderledes bestemmes. Prøv at være præcis.

Past. Bergesen ber om Undskyldning, at han har maattet afløse en Del Indbyggere til at tale rundt om i Menigheder. Han er ellers villig til at komme, hvorjombest nogen ønsker; men efter et længere Fræver er der saa mange Traade at ta op iagen, at det i den første Tid er vanskeligt at naa noget udenom. Det vil vist alle forstaa. Kom disse Ord, for at ingen skal ta det som Kvalitet til at tjene dem, som faar Afslag.

Sub Tacoma.

Gudsotjeneste Søndag kl. 11 Aft. Søndagskole kl. 10. Menigheds-møde Fredags Aften.

Den 19de Nov. har Kvindeforeningen sit aarlige Udvalg. Staa den Dag af alle Straffer! O. S.

Gudsotjeneste i Emmanuel's Menighed Søndag Em. kl. 3 hos Bakers, 1316 No. Duison St. Søndagskole kl. 10 Form. Concrete Arbejdet for vor nye Kirke bliver færdigt denne Uge.

O. S.

Skittering.

Indkommet til Indremissionen for "Pacific Distrikt":
 Fra Parkland Menighed, Past. P. Garstads Kald, \$13.25.
 Fra Vor Frelseres Menighed, End Bellingham, Past. James Kald, \$10.
 Fra Immanuel's Luth. Church, Seattle, Past. Stube Kald, \$5.25.
 Fra Trefoldigheds Menighed, Oakland, Cal., Past. E. E. Bergums Kald, \$15.
 Fra Mrs. E. Naberg, Kou, Wash., Past. Garstads Kald, \$2.
 Andrew V. Refnes,
 Kasserer.

Parkland, Wash.

Et meget heldig Program gav Væsenm forerige Vardags Skoled i Auditoriet. Musikorpset spillede et vakkert Stykke. Derpaa fulgte Deklamationer paa Evangelij af E. O. Større og paa Korst af Anders Wiide. Begge fik veforkjent Bifald. Miss Myrtle Olson spillede derpaa meget forstaaelsesfuldt en Piano Solo. Herpaa fulgte en Tale af Prof. Song om "Slips of Speech." Miss Alfien gav dernæst tilbedte en Befal-Solo som modtoges med stor Begejstring, som Da Capo Nummer sang hun "Alee as a Bird to the Mountain, Thou who art weary of sin." En Scene fra "Merchant of Venice" blev derpaa opført, hvori Marten Varlen, Arthur Refs og Fredrick Fosien tog Del. De gjorde alle sine Sager godt. Det sidste Stykke paa Programmet var Oplæsningen ved Martha Gowen, af Skolebladet "Hurricane," som blev fulgt med Interesse fra først til sidst.

Væsenm næste Program vil finde Sted den 22de November præcis kl. 8. Afgangsprisen er blot 10 Cents.

Skolemets Missionsforening har atter begyndt sin Virksomhed. Sidste Søndag Aften holdt den sit første Møde i Auditoriet. Et vakkert Program udførtes. Det bestod foruden Salmefang af Skriftolesning, af Deklamation paa Korst ved A. Refs, en Sang ved Skoret og korte Taler af Professorene Kavier og Varden. Miss Alfien sang "Just for Today" og Saul. Elfeffen sang The Holy City. En Kollekt paa lidt over \$11 blev optaget til Indremissionen. Næste Møde afholdes den 14de December, hvor der vil blive optaget Kollekt til Klaffmissionen.

Skolemets har nu tre af sine fremværende Elever i Klaffmissionens Tjeneste, nemlig Christine Olson, Anna Tenwick og Olive Christensen.

3 Klaffmissionen tjener ogsaa en af sidste Mars Elever, nemlig Dagmar Brevig.

Vor Skole har saaledes en jæregen Opfordring til at interessere sig for disse Missioner.

Prof. Song talte forrige Torisdags Aften ved Gustaf Adolf Kirken i den lutherske Kirke i Tacoma.

Skolen har nu 108 Elever. Næste ventes.

Glem ikke Koncerten den 19de November i First Christian Church i Tacoma til Indtægt for Børnehjemmet. Afgangsprisen er 50 Cents.

Skolens store Kor arbejder flittig med at lære Sange for den nærliggende koncert den 22de Februar.

Mr. C. A. Lee, en af Skolemets bedste Venner, besøgte forrige Uge sin søn Oscar, der er Elev ved Skolen. Sammen med Mr. Lee var hans Sønget, Mr. Egdtvedt fra Seattle.

Past. Garstads ventes hjem i Slutten af denne Uge.

Gamle Vestemor Varlen fejrede den 1de Nov. sin 78de Geburtsdag. Trods sin høie Alder er hun rask og rørig og har bevaret sit løse Sun paa Nudet. Hun er levende interesseret i vort kirkelige Arbejde og ikke mindst i Børnehjemmet.

(Forts. sid. 8.)

THE MUSICAL DEPARTMENT OF THE PACIFIC LUTHERAN ACADEMY.

The Pacific Lutheran Academy recognizes the great importance of music as a means of culture and refinement, and aims to furnish high-grade instruction at a very moderate price.

This department furnishes special courses in piano, singing, history of music and theory and harmony.

The course in piano includes:

1. Primary Grade.
2. Intermediate Grade.
3. Advanced Grade.
4. Teacher's Certificate Class and the Graduating Class.

This course is under the supervision of Miss Theodora Alfsen, a graduate of the Chicago Conservatory of Music.

Miss Alfsen has had eight years of experience as a teacher in schools and is especially qualified to teach advanced pupils.

The Band, Orchestra and Choruses will be conducted by T. M. Drotning. Mr. Drotning has had a wide experience both in professional and

amateur bands as well as choruses. It is safe to say that the school will produce exceptional musical organizations during the present year.

The plan is to render several programs and if possible complete the season by making a concert tour.

The class in singing will furnish material for the choruses.

Instruction in Band, Orchestra and Chorus work is FREE.

PIANO TUTORING—Single lessons \$1.50, 18 weeks (1 lesson per week) \$15.00.

PACIFIC DISTRIKTS PASTER

- Aaberg, O. H., Kasserer for Parkland Børnehjem, Parkland, Wash.
- Baalsen, H. E., Silvana, Wash.
- Bergesen, B. E., 1721 W. 66th St., Seattle, Wash.
- Bjorklund, L. Box 175, Rockford, Wash.
- Iselgum, E. S., 823 Athens Ave., Oakland, Cal. Tel. Oak 4256.
- Dorge, Rev. Olof, 1555 11th Ave. E., Vancouver, B. C.
- Borup, P., Cor. A & Pratt St., Eureka, Alaska.
- Teller, T. L., Teller, Alaska.
- Beelvik, G. L., Genesee, Id., Mount-Box 39.
- Christensen, M. A., Stanwood, Wash.
- Eger, Rev. O., 625 Wallingford Ave., Seattle. Phone North 2823.
- Fosmark, C. M., Coeur d'Alene, Idaho.
- Foss, L. C., 1919 Franklin Ave., Seattle, Wash.
- Greenberg, Past. O., 37 Collingwood St., San Francisco, Cal.
- Hurstad, H., Parkland, Wash. Phone 7884-J-3.
- Hellekson, O. C., 819 No. 2nd St., No. Yakima, Wash.
- Hendriksen, Geo. O., 425 E. 10th St., Portland, Ore.
- Jagoes, O., Pl. Madison, Wa.
- Hong, N. J., Prof., Parkland, Wash.
- Johansen, J., 204 J St., Fremont, Cal.
- Lane, Geo. O., 1464 Iron St., Hollingham, Wash.
- Mikkelsen, A., Prof., 706 N. Anderson St., Ellensburg, Wash.
- Neste, Th. P., 417-429th St., Astoria, Oregon.
- Norgaard, C. H., 230 Lombard Ave., Everett, Wash.
- Ordal, O. J., 912 So. 15th St., Tacoma, Wash. Tel. Main 4270.
- Otteson, Past. Otto, 714 29th St., Astoria, Oregon.
- Pedersen, Rev. N., 1207 Stevenson Ave., Pasadena, Cal.
- Preus, Past. H. A., So. 319 Chandler St., (in rear of church, E. 312 Third Ave.), Spokane, Wash.
- Preus, O. J. H., 2619 Paloma Ave., Los Angeles, Cal.
- Rasmussen, L., Burlington, Wash.
- Sandmel, A., 1218 16th Ave., Spokane, Wash.
- Stensrud, E. M., 2455 Howard St., San Francisco, Cal.
- Skonhovd, M., Box 14, Lawrence, Wa.
- Stot, H. A., 1215 Thomas St., Seaside, Wash.
- Tjernagel, H. M., Stanwood, Wash.
- Thorpe, R. O., Marshfield, Ore.
- Xavier, J. U., Prof., Parkland, Wash.
- Xavier, J. U., Prof., Parkland, Wash.
- White, A. O., Silverton, Oregon.
- Wenberg, Oscar, Bestyrer for Josephine Alderdomshjem, Stanwood, Wash.
- Leknes, Andrew A., Kasserer for Indremissionen i Pacific Distrikt, Stanwood, Wash.
- Leque, N. P., Kasserer for Josephine Alderdomshjem, 1016 Champion St., Bellingham, Wa.

The Stephen Home.
 Naar Du kommer til Portland, Ore., tag ind paa The Stephen Home (Det norske hjem for unge Vaend.) Bøse, billige Værelser for Rejsende. 291 1-2 Grand Ave., en Bloek fra Samthorne.

Luthersk Bokmission, Bergen, Norge, uddeler gratis Andagtsbøker, kristelige Fortællinger og Sange. I alt uddelt 1,500,000. Vær med og delta i Arbejdet.

DO IT RIGHT
 That is the only way, the best way to do anything
PRINTING UP-TO-DATE
 Stationery, office supplies, anything in printing. Our prices are reasonable too. Try us.

D. W. COOPER
 Phone 127 Tacoma Theatre Bldg

Wear
FASHION CRAFT CLOTHES
 Fit, Workmanship and Materials Guaranteed
 Tailors to Men and Women
FASHION CRAFT TAILORS
 H. O. Haugen, Pres.
 708 Pacific Ave. Tacoma

KACHLEIN
 GRADUATE OPTICIAN
 905 C Street
 Eyes Examined
 23 Years in Tacoma

Main 7959 Ind 494

Dr. Torland
 Uddannet ved Krants Universitet
 201-2-3-4 Eitel Bldg.
 (N. W. Cor. 2nd & Pike)
SEATTLE
 Kontortid: 10-12, 2-4, 7-8
 Privat Telephone
 Sunset East 6215

Det Norske Emigrant hjem.
 45 Whitehall St., New York.
 Naar man kommer fra Vesten, mødes man gjerne af en hel Del "runners," som udgiver sig for Dampskibsliniens Agenter. Men Dampskibsliniens Agenter møder aldrig sine Passagerer ved Stationen her. Om man vil tage ind paa Hjemmet, bør man helst telefonere til os fra Stationen og vente der til vort Ombud kommer. Tel. 5851 Broad. Ellers tager man fra de fleste Stationer med Belt Line til Husets Dør. Fra New York Central Depot tager man Subway til South Ferry. Fra Pennsylvania Depot 8th Ave. over til Døren

Tacoma's eneste norske Klædeforretning anbefaler vort store Udvalg af skræddersyede

**Herreklæder,
Overfrakker og
Regnfrakker**

Bare tre Priser: \$15, \$20, \$25
Avlæg os et Besøg og se de gode Klæder vi sælger til denne Pris.

Drummers' Sample Suit House
I. A. Jetland, Bestyrer
1340 Pacific Ave. Tacoma

Ben Olsen Co.

Plumbing
and Heating

Main 372-A 2192
1140 Commerce Street
Tacoma Wash

Phone 6
CARL O. KITILSEN
Successor to
Calhoun, Denny & Ewing
Real Estate, Insurance, Bonds
and Loans.
219 East Yakima Ave.
North Yakima, Wn.
Correspondence solicited in
English and Norwegian.

Phone Main 2233
PETERSON
PHOTOGRAPHER
Sunday: 11 a. m. to 3 p. m.
507 Tacoma Avenue

PARKLAND MEAT MARKET
H. Berger, Proprietor
Dealer in
Fresh, Salt and Smoked Meats
Live Stock of All Kinds
Bought and Sold
Phone Main 7443—RS

Stat dem som arbejder i Herald

**SCANDINAVIAN AMERICAN
BANK**
of Tacoma
ASSETS OVER
TO MILLION DOLLARS
11th & Pacific

4 Procents aarlig Rente
Ligger vi til Spareindskud to Gange
om Aaret
Rygsud nu med \$1.00 eller mere.
J. E. Chilberg, Pres.; W. H. Pringle,
V-Pres.; G. Lindberg, V-Pres.; E.
C. Johnson, Cashier; H. Berg, Ass't
Cashier; J. P. Visell, Execut. Officer,
Geo. G. Williamson, Directors.

**The Pacific Lutheran Academy
AND
Business College**

Høstterminen ved Akademiet begynder den 23de Septem-
ber. Skriv efter Skolens Katalog.

Located in one of Tacoma's most beautiful suburbs; Modern
Equipment; Steam Heat; Electric Light, Large Campus; Excellent
Opportunity for Outdoor Exercise; New Gymnasium

Offers thorough instruction, under efficient and experienced
teachers, in all Common, High School, Normal, and Commercial
Branches, and Music.

Prepares Thoroughly, and in the shortest time possible, for
College, for Business, for Teaching, for the Civil Service and for
Citizenship.

Eight Courses, suitable classes for all. Special classes for For-
eigners. No entrance examinations.

Expenses Low: Tuition, Room, Board and Washing for nine months
\$180.00, eighteen weeks \$95.00, nine weeks \$50.00.

Send for catalogue.

Address N. J. RONG, Principal
Parkland, Wn.

Norsk Begravelses Bureau

P. Oscar Storlie

Bedste Betjening til rimelige
Priser.

Embalmer og Damaassistent

Telefon: Main 1122 So. Tacoma

DR. DOERRER & BLODGETT
DENTISTS
1156 Pacific Avenue Room 206
Tel. Main 4551
Tacoma Wash.

**Berglund Bros.
Kaffehus**

Bedste Sort Kaffe i Byen med Fla-
de, Sukker og Kager for

bare 5 Cents

1095 Commerce St. Tacoma

C. O. Lynn Co.

Skandinavisk Begravelsesbureau
910-912 Syd Tacoma Ave.
Tacoma, Wash.
Main 5745 A-4745

Lien's Pharmacy

Skandinavisk Apotek.
Ole B. Lien. Harry R. Selvie
DRUGS, CHEMICALS,
TOILET ARTICLES.
Recepter udfyldes nøjagtig
M. 7314 1103 Tacoma Ave

Oplys fra Luther Publ. House.

Teamship Agency

Billetter paa alle forste Klases
Linier
VISELL & EKBERG
1321 Pacific Ave.

John Holloque W. R. Thomas
**PARKLAND MERCANTILE
COMPANY**
Gen'l Merchandise, Groceries,
Hardware, Hay, Grain, Feed
Main 7483-J3 Parkland, Wn.

S. T. LARSEN PHARMACY

17th and Tacoma Ave.
DRUGS, CHEMICALS AND
TOILET SUPPLIES
Prescriptions a specialty
We import our Cod Liver Oil direct
from Norway
Phone Main 504 Tacoma, Wn.

Phone Main 7220

CARL B. HALLS

Norsk Advokat
408 Lyon Building
Third & James Seattle, Wn.

St. Johns House.

Furnished Rooms, single and for
Housekeeping. Reasonable Prices.

T. K. SKOV, Propr.

1020 1-2 So. Tacoma Avenue

Phone Main 2565

Anthony M. Arntson

NORSK ADVOKAT
614-5-6 Fidelity Bldg.
Phone Main 6305
Tacoma Wash.

JNO. W. ARCTANDER

& C. JACOBSEN
NORSKE ADVOKATER
501-5 Lyon Bldg. Seattle

DR. J. L. RYNNING

Norsk Læge
French Block, 11th and Pacific Av.
Kontor Tider—2 til 4 Efter. Om
Søndagene 10 til 12 Aft.
Mn. 7471 Res. Mn. 7866 J-1
Tacoma, Wash.

Dr. C. Quevli

Behandler Sygdomme i
Oren, Næse, Hals og Bryst.
Kontortid Kl. 1—5 e. m.
Mandag, Onsdag og Lørdag ogsaa
Kl. 7—8 e. m.
Kontor: 1618 Realty Bldg.

DR. MYSLIN

Office 1201-5 Fidelity Bldg.
Hours—11 to 12 A. M., 3 to 4 P. M.
Evenings 7:30 to 8:30
Sundays 10 to 11 A. M.
Phone Main 430
Residence 924 No. 1 St. Main 500
House calls made preferably out-
side of office hours.

J. W. RAWLINGS, D. D. S.
H. D. RAWLINGS, D. D. S.
A. K. STEBBINS, D. D. S.

Tandlæger
507 Realty Bldg.
Telephone Main 5195
Tacoma, Wash.

Portland.

(Fortf. fra Side 6.)

Mrs. W. E. Christensen fra Seattle besøgte Børnehjemmet forrige Uge.

August Buickmann, en af Akademiets første Elever og hans Hustru, som i For Aar var Værelinde her, besøgte nylig Venner i Portland.

Der er nu 111 Elever ved Akademiets 33 flere end i fjor paa samme Tid.

Historia, Oregon.

Torsdag 23de Oktober reiste Pastor Rette og Hustru til San Francisco. Pastor Rette har af sin Menighed paagrund af sin daarlige Selvbed i det sidste, faaet 6 Raaneders Aerie. Den agter da sammen med sin Hustru at tilbringe disse 6 Raaneder i California. Til at betjene Menigheden i hans Fravær, kaldet da Menigheden Pastor Ottosen, som nu med sin Familie er sluttet ind i Præstegaarden, og har overtaget Arbejdet der for den Tid. Søndag den 26de Oktober holdt han dog sin første Prædiken der. Waatte da Herren lade denne Aerie blive til Stærke og Beskyttelse for Pastor Rette, som og vellykket Arbejdet i Menigheden under hans Fravær.

Lørdag 1ste Nov. havde ogsaa Pastor Ottosen sin første Prædiken. Det unge lykkelige Par var Herra Torgensen, og Selma Kjosvil. Bruden er en Datter af John og Dagny Kjosvil, en af de ældre norske Sættlere i Væn. Forretningen udførtes i Prædiken Hjem. Gud velsigne da de unge paa deres Baudring sammen, og føre dem tilslidst sammen ind i det hemmelige Hjem.

Søndag 2den November besøgte ogsaa Past. Ottosen Caf Point, Wash., og holdt Forretning der. Caf Point er en liden Paa paa Columbia Elven omkring 10 Mil fra Astoria. Menigheden der som hidtil har været betjent af Pastor Rette, hører nu til det nye Skole som sammen med Chinook, Quincy og Rainier har kaldet egen Præst. Endnu har de ikke faaet nogen Præst, men haaber at Herren snart vil sende dem en. Man har vistnok ingen Skole der, men et stort og herdeses smukt Skolehus. Man har ogsaa der haadde Præstetol og Altarring som sættes ind naar de har Gudstjeneste, saa nær det ikke var for Skolebørnene og som tilhører den, og som hovedsagelig bestaar af Ole Grosset og hans

Børn og Børnebørn, er alle meget interesserede for Skole og Menighed. Der er ogsaa flere norske som bor i en rigtig hyggelig liden Skole. Det er vistnok ikke saa mange Familier som tilhører Menigheden, men de er rundt i Kæden, som man haaber vil gaa med, naar de faar oftere og regelmæssig Betjening. Vandet der rundt er temmelig tungvandt at rydde op. Men Jild og Arbejde har alt gjort store Ting der, og alt toder paa, at der med Tiden her kan blive smukt og godt Settlement.

(Fortf. fra Side 6.)

Godt Lykke siger til Jernaldrene.

med al Glæde vove dit Guds for det, at han kunde opdrages til saadant Gavn og Gjerning? Skulde du ikke hoppe af Glæde over, at du med dine Penge havde udført en saa stor Gjerning for Gud? Se, din Søn gjør saadanne Gjerninger, ikke bare en, men mange, allesammen, og hvad der er det bedste, han gjør dem for Gud. Gud anser dem og holder dem for saa dyrebare og herte, som sagt er, om Menneskene ikke erkjender og agter dem. Ja om Verden skælder ham ud for at være en Sjette, Forskæret, Vagner, Oprører, saa er det saa meget bedre og et godt Tegn paa, at han er en retfærdig Mand og sin Herre Kristus lig. Kristus maatte dog selv Lide en Oprører og Forskæret og derfor hævretes og forstættedes med Værdsene. Naar jeg er en Præst, hvad skal det da betyde mig, om Verden kalder mig en Djævel, naar jeg ved, at Gud kalder mig sin Engel? Verden saar kalde mig en Forskæret, saa længe den vil. Quindertid kalder Gud mig sin tro Ljener og Gudsvend. Englene kalder mig sin Medarbejder, de hellige kalder mig sin Brøder, de troende kalder mig sin Fader, de elendige Sjæle kalder mig sin Trøster, de uvidende kalder mig sit Væ, og Gud siger ja dertil, at det er saa! Og Englene og alle Skabninger siger det samme.

Quindolen.

Naar vore Fædre vilde foreholde Ungdommen de forskjellige Strander, gjorde de dette med et smukt Billede paa følgende Maade:

Forst var der malet en Præst, der havde en Bog i Haanden og over sig følgende Overkrift: „Jeg beder for Eder Alle.“ Thi en ret Præst vil, naar han staar lidligt op, sige Herren, som har skabt ham, og bede for den Sjæle; han oplader trøstigt sin Mund og beder for det ganske Folks Synder, som den vise Sirach siger, Kap. 39.

For det andet var der malet en Konge med Scepter og Overkriften: „Jeg sørger for Eder Alle.“ Thi Kongeheden, Folkets Pleiefader og Kanne, skal bestandig sørge og arbejdet for, at Underkatterne under deres Beskyttelse og Beskyttelse kunne føre et roligt og stille Liv i al Gudstrøstighed og Verbarhed.

For det tredje var fremstillet en Husfader med Tugtens Ris og Overkriften: „Jeg opdrager Eder Alle.“ Thi Fædrene skulle opdrage sine Børn i Tugt og Herrens Formaning som St. Paulus skriver, Efes. 6.

For det fjerde stod der en Haandværksmand med sin Hammer og Overkriften: „Jeg arbejder for Eder Alle.“ Thi han maa i sit Ansigt Soed æde sit Brød og ikke tage nogen Forargelse deraf, om det falder ham tungt i hans Næring og Haandtering, men ihusomme, at Herren har forordnet det saaledes, Sir. 7.

Det femte Sted havde en Bønde med sin Plog og Overkriften: „Jeg ernærer Eder Alle.“ Thi han maa dyrke Jorden, at den kan blive frugtbar, saa den kan give Sæd at saa og Brød at æde, at Menneskets Hjerte kan styrkes og glædes, som Salm. 124 siger.

Men sidst var afbildet den blige Død med sin Sigg og Overkriften: „Jeg fælder Eder Alle.“ Thi et Tegn, at naar der i de nævnte Strander har været nok af Sorg og Angst, Haad og Angst, saa kom tilslidst Døden, for dem, som have været tro i sin Stand, et Guds Sendebud, der hævret dem Helligaisten og fører dem til Hølle, men for de Andre en Rettens Ljener, der fører dem i Hængel og holder dem fast med enge Bænd.

Livets Skolegang.

Denne Verden, skriver en kristelig Forfatter, ligner en Skole, hvor Herren opdrager sine Børn, og hvor han mangen Gang giver vakkelige Beskrivelser. At disse ere de i „Tro“ og „Laalmodighed“ maatte de alleruanskeligste.

For nogle Aar siden kendte jeg min lille Søn til en Opdragelsesanstalt langt borte fra Hjemmet. Tugten og Ordenen der var ingenlunde strengere end i de fleste andre, men den skaffels Dreng, der var vant til et godt og lykkelig Hjem, sølte sig meget utilfreds i Anstalten og skrev allerede i det første Brev: „Hvare Fæder, tag mig hjem, tag mig hjem!“ „Hvad bør jeg gjøre,“ tænkte jeg, „og hvad er bedst for Drengen? Han maa gjenneengaa Skolen, og tager jeg ham nu hjem, bliver det blot desto værre for ham at reise tilbage

igjen.“ Jeg skrev derfor et opmuntrende Brev til ham og lod ham saa gjenneengaa de Prædiker, som enhver Skolegæng har at vente, og da han omsider efter endt Læretid kom hjem igjen, fortod haade han og jeg, at jeg havde handlet rigtig.

Jeg har siden mange Gange, naar Livets Sorgen og Prøvelser har gjort mig træt og faaet mig til at roobe til min himmelske Fader: „Tag mig hjem, tag mig hjem!“ mindet mig selv om denne lille Begivenhed. Han har ladet som om han ikke hørte min utaalmodige Raaden; thi han har søgt min vakkelige Gavn og Bedste, og jeg har senere faaet desto større Kaledning til at takke ham.

Det er let at rive ned.

Det er altid godt at huske paa, at ingenting i Verden er lettere end at rive ned og ødelægge. For at gjøre dette behøver man hverken Fortænder eller Karskater, men alene Vold og et Par Raver. En Oris kan rode op en Høve; en Høve, som hværter efter Orne, kan ødelægge i en Uge, hvad Naturen og Gartneren har behøvet Aar til at frembringe. Den største Aludrian med en Kludde i Røven kan ødelægge den herligste Samling af Billedstatter. Jægenting er lettere en det finde Ael, at rive ned og ødelægge. En Djevel kan man i et Øieblik sætte paa en Selskabs, og den vil daglig træffe til sig af det Stø, som flaver omkring.

Godt er vakkeligt? At hende sig, eller, Godt er let? At næltre andre.

Sladder.

En Kvinde, som meget flittig brugte sin Tunge til at bagvaske sine Naboer, skrev dette for sin Skriftrader. Han gav hend een moden Tidsskrone og sagde hende, at hun skulde gaa i forskjellige Retninger og udføre Sæden Aerne for Aern. Forundret over denne gave, Rode-svælle fulgte hun dog naar Befalingen og fortalte, at hun havde gjort det. Nu ved han hende, at gaa den og ataler opslutte Sædefornene. Da hun sagde, at dette var umuligt, foreholdt han hende, at det var endnu mere umuligt igjen at tage tilbage alene de onde Angter, som hun havde udbredt, og gjøre Skaden deraf god igjen; thi ethvert vakkeligt Paru kunde udføre en Haadfuld Udsæd, men den vilde Mand var ikke istand til igjen at opslutte Sædefornene.

Hvor launde er dog disse Ord! Naatate vi alle tage dem til Hjerte.